

Briuselis, 2025 m. lapkričio 12 d.
(OR. en)

15196/25

JAI 1640
MIGR 413
FRONT 266
RELEX 1441
ASILE 101

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPRez
gavimo data:	2025 m. lapkričio 11 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 795 final
Dalykas:	KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI Europos metinė prieglobsčio ir migracijos ataskaita (2025 m.)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 795 final.

Pridedama: COM(2025) 795 final

Briuselis, 2025 11 11
COM(2025) 795 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**Europos metinė prieglobsčio ir migracijos ataskaita
(2025 m.)**

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Europos metinė prieglobsčio ir migracijos ataskaita (2025 m.)

I. Įvadas

Europos metinė prieglobsčio ir migracijos ataskaita (toliau – ataskaita) yra vienas iš pagrindinių Migracijos ir prieglobsčio pakto (toliau – Paktas) rezultatų ir joje pateikiamas strateginis padėties šioje srityje vaizdas. Joje analizuojama prieglobsčio, migracijos ir priėmimo padėtis Sąjungoje ir valstybėse narėse per praėjusį 12 mėnesių laikotarpį ir nustatoma ateinančių metų migracijos tendencijų prognozė¹.

Paktas buvo svarbus žingsnis plėtojant visapusišką požiūrį į migraciją, prieglobstį, sienų valdymą ir integraciją. Juo siekiama užtikrinti ilgalaikį migracijos valdymą, suteikiant valstybėms narėms lankstumo veiksmingai ir sąžiningai spręsti konkrečias problemas, su kuriomis jos susiduria. Pakto stiprybė – **solidarumo principų ir teisingo valstybių narių atsakomybės pasidalijimo pusiausvyra**. Šiuo tikslu 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/1351 dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo², kuris yra vienas iš teisėkūros procedūra priimtų aktų, iš kurių sudarytas Paktas, nustatytas privalomas, lankstus ir poreikiais grindžiamas solidarumo mechanizmas. Šio mechanizmo veikimas grindžiamas prieglobsčio ir migracijos padėties Sąjungoje vertinimu, pateiktu ataskaitoje, kuri yra **metinio migracijos valdymo ciklo** (toliau – ciklas) dalis.

Komisija pradėjo pirmąjį ciklą priėmusi šią ataskaitą, kurioje taip pat pateikiama naujausia informacija apie įgyvendinant Paktą padarytą pažangą ir nustatytas problemas³. Šioje ataskaitoje pateiktą padėties vaizdą Komisija taip pat turės naudoti priimdama **Komisijos įgyvendinimo sprendimą**⁴ (toliau – Sprendimas), kuriuo pagal Reglamentą (ES) 2024/1351 nustatoma, kurios valstybės narės patiria migracijos spaudimą, kurioms gresia migracijos spaudimas arba kurios susiduria su reikšminga migracijos padėtimi.

Prie ataskaitos ir sprendimo pridedamas **Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo sukuriama metinis solidarumo rezervas**⁵, siekiant patenkinti valstybių narių, kurios ateinančiais metais patirs spaudimą, solidarumo poreikius. Tuo pat metu tęsiamas darbas, susijęs su visų Pakto komponentų įgyvendinimu, siekiant sukurti veiksmingą Europos

¹ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1351 dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1147 ir (ES) 2021/1060 bei panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 604/2013, 9 straipsnis (OL L, 2024/1351, 2024 5 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

² 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1351 dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo.

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Migracijos ir prieglobsčio pakto įgyvendinimo padėtis“, COM/2025/319 *final* ([EUR-Lex - 52025DC0319 - EN - EUR-Lex](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM_COM_2025_319)).

⁴ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1351 dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo 11 straipsnis.

⁵ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1351 dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo 12 straipsnis.

solidarumo ir atsakomybės sistemą, kad prieglobsčio ir migracijos valdymas būtų sąžiningas, tvirtas ir veiksmingas.

II. Pakto įgyvendinimas. Atsakomybės ir solidarumo pusiausvyra

Valstybės narės daro pažangą rengdamosi įgyvendinti Pakto reformas ir vykdyti naujas pareigas dėl solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo.

Kalbant apie **atsakomybę**, pagrindinės Pakto naujovės susijusios su veiksmingesnių, tvirtesnių ir sąžiningesnių procedūrų, kurios padėtų sukurti paprastesnes ir veiksmingesnes prieglobsčio ir migracijos sistemas, sumažinti administracinę naštą valstybėms narėms, greičiau tvarkyti duomenis, teikti tinkamą paramą migrantams ir priimti kokybiškus sprendimus jų bylose, kūrimu. Visų pirma, nauja tikrinimo prie Sąjungos išorės sienų procedūra⁶ padės greitai nustatyti ir įvertinti visus neteisėtai į Sąjungą atvykstančius trečiųjų šalių piliečius. Taikant privalomas pasienio prieglobsčio ir grąžinimo procedūras⁷, šalių, kurių gyventojų tarptautinės apsaugos tikimybė nedidelė, piliečių prašymai bus nagrinėjami sparčiau, iš karto prie Sąjungos išorės sienų. Nujos atsakomybės taisyklės⁸ leis užtikrinti operatyvesnę ir veiksmingesnę procedūrą, pagal kurią bus nustatomos valstybės narės, atsakingos už tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą. Atnaujinta sistemos EURODAC duomenų bazė⁹ ir naujos priėmimo taisyklės¹⁰ turės teigiamą poveikį neteisėto judėjimo valdymui ir ribojimui.

Šiuo atžvilgiu valstybės narės, per kurias neteisėti migrantai pirmą kartą atvyksta į Sąjungą, turės atlikti keletą naujų užduočių, visų pirma atsižvelgiant į prie Sąjungos išorės sienų atvykstančių migrantų srautų pobūdį. Visų pirma jos turės dėti daug pastangų, kad įvykdytų savo pareigas, t. y. tikrinti ir registruoti visus neteisėtai atvykusius asmenis, nustatyti tinkamus pajėgumus privalomai pasienio procedūrai atlikti, taip pat vertinti tarptautinės apsaugos prašymus.

Siekiant remti visų pirma šias valstybes nares, Reglamentu (ES) 2024/1351 nustatytas nuolatinis **solidarumo** mechanizmas. Jis padeda suderinti įvairioms valstybėms narėms nustatomus uždavinius ir atsakomybės sritis. Siekdama, kad šis mechanizmas būtų

⁶ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1356, kuriuo nustatomas trečiųjų šalių piliečių tikrinimas prie išorės sienų ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240 ir (ES) 2019/817, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>.

⁷ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1348, kuriuo Sąjungoje nustatoma bendra tarptautinės apsaugos procedūra ir panaikinama Direktyva 2013/32/ES, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj> ir 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1349, kuriuo nustatoma grąžinimo pasienio procedūra ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1148, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>.

⁸ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1351 dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1147 ir (ES) 2021/1060 bei panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 604/2013, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>.

⁹ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1358 dėl sistemos EURODAC, skirtos biometriniams duomenims palyginti, sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (ES) 2024/1351 ir (ES) 2024/1350 ir Tarybos direktyvą 2001/55/EB ir nustatyti neteisėtai esančius trečiųjų valstybių piliečius ir asmenis be pilietybės, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų ir Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su sistemos EURODAC duomenimis, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2018/1240 ir (ES) 2019/818 ir kuriuo panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 603/2013, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>.

¹⁰ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1346, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>.

įgyvendinamas pagal tą patį reglamentą, Komisija kasmet vertina bendrą migracijos padėtį Sąjungoje, kad būtų galima nustatyti, ar esama valstybių narių, kurios patiria migracijos spaudimą, kurioms gresia migracijos spaudimas arba kurios susiduria su reikšminga migracijos padėtimi. Šiuo tikslu Komisija, konsultuodamasi su valstybėmis narėmis, parengė **metodiką**, skirtą įvertinti, ar esama valstybių narių, kurioms taikomos neproporcingos pareigos, atsižvelgiant į bendrą padėtį Sąjungoje. Ji grindžiama turimais aukštos kokybės duomenimis ir informacija, taip užtikrinant, kad rezultatai būtų sąžiningi, objektyvūs ir atitiktų teisinius reikalavimus. Ši metodika išsamiai aprašyta specialiaame Komisijos tarnybų darbiniam dokumente¹¹.

Nustačiusi migracijos spaudimą patiriančias valstybes nares ir atsižvelgdama į ataskaitos išvadas, be kita ko, į ateinančių metų prognozę, Komisija taip pat pasiūlo, kokie turėtų būti migracijos spaudimą patiriančių valstybių narių solidarumo įnašai. Valstybių narių solidarumo įnašai gali būti įvairių formų:

- **perkėlimas** Europos Sąjungoje, t. y. prašytojų perkėlimas iš migracijos spaudimą patiriančių valstybių narių į kitas prisidedančiąsias valstybes nares. Valstybės narės taip pat galėtų naudoti atsakomybės kompensacijas – solidarumo formą, kai nuo neteisėto judėjimo nukentėjusios valstybės narės gali pasiūlyti, jei tenkinamos tam tikros sąlygos, perimti atsakomybę už jų teritorijoje jau esančius prašytojus iš migracijos spaudimą patiriančių valstybių narių;
- **finansiniai įnašai**, kuriuos sudaro tam tikrų sumų pervedimai iš prisidedančiųjų valstybių narių į Sąjungos biudžetą, taip siekiant padėti remiamosioms valstybėms narėms, pavyzdžiui, valdyti migracijos, prieglobsčio ir priėmimo sistemas, valdyti sienas, arba finansuoti Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (PMIF) veiklą bei tam tikromis sąlygomis finansuoti projektus ir veiksmus migracijos išorės aspekto srityje, be kita ko, siekiant sumažinti neteisėtai atvykstančių asmenų skaičių ir padidinti grąžinamų asmenų skaičių;
- **alternatyvios solidarumo priemonės**, kurios gali apimti, pavyzdžiui, materialinę ar techninę paramą natūra, be kita ko, sienų valdymo srityje.

Solidarumo priemonės bus nustatytos Tarybos įgyvendinimo sprendime, kuris turi būti priimtas pagal Reglamento (ES) 2024/1351, kuriuo nustatomas **metinis solidarumo rezervas** (toliau – solidarumo rezervas), 57 straipsnį, remiantis Komisijos pasiūlymu pagal Reglamento (ES) 2024/1351 12 straipsnį. Pagal Reglamento (ES) 2024/1351 57 straipsnį valstybės narės turi susitarti dėl kitų metų solidarumo rezervo dydžio ir dėl to, kaip kiekviena valstybė narė prisidės pagal teisingą atsakomybės dalį ir atsižvelgiant į ES aukšto lygmens solidarumo forume priimtus įsipareigojimus. Savo sprendime Taryba turėtų atsižvelgti į įsipareigojimų prisiėmimo rezultatus, susijusius su spaudimą patiriančių valstybių narių nustatytais poreikiais, be kita ko, kiek tai susiję su atsakomybės kompensacijų naudojimu.

Valstybės narės, kurios, Komisijos nuomone, patiria migracijos spaudimą, tuomet galės naudotis solidarumo rezervu ir neprivalės įgyvendinti solidarumo įnašų, dėl kurių jos įsipareigojo, o valstybėms narėms, susiduriančios su reikšminga migracijos padėtimi, Taryba galės taikyti visišką arba dalinį jų solidarumo įnašų atskaitymą. Taip pat nereikalaujama, kad prisidedančiosios valstybės narės įgyvendintų savo įsipareigojimus remiamosios valstybės

¹¹ SWD(2025) 792, Komisijos įgyvendinimo sprendimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1351 11 straipsnį metodika.

narės atžvilgiu, jei Komisija toje valstybėje narėje nustatė sisteminių trūkumų, susijusių su atsakomybės taisyklėmis pagal Reglamentą (ES) 2024/1351, kurie galėtų turėti rimtų neigiamų pasekmių sistemos veikimui.

Be solidarumo rezervo, Paktu nustatomas **nuolatinis ES migracijos srities paramos priemonių rinkinys**, apimantis atitinkamų Sąjungos įstaigų, organų ir agentūrų teikiamą operatyvinę ir techninę pagalbą; iš Sąjungos fondų ir iš kitų finansavimo šaltinių teikiamą paramą; Sąjungos *acquis* nukrypti leidžiančias nuostatas, kad būtų galima reaguoti į konkrečias migracijos problemas; Sąjungos civilinės saugos mechanizmo aktyvumą; priemones, kuriomis palengvinama grąžinimo ir reintegracijos veikla; sustiprintus veiksmus ir tarpsektorinę veiklą migracijos išorės aspekto srityje; intensyvesnę diplomatinę ir politinę informavimo veiklą; koordinuotas komunikacijos strategijas; paramos veiksmingai ir žmogaus teisėmis grindžiamai migracijos politikai trečiosiose šalyse arba teisėtos migracijos ir gerai valdomo judumo skatinimo priemonės. ES migracijos srities paramos priemonių rinkinys yra prieinamas valstybėms narėms ir gali būti pritaikomas prie jų konkrečių poreikių.

Tai ypač svarbu valstybėms narėms, kurioms gresia migracijos spaudimas, nes jos turės galimybę pirmos pasinaudoti šiuo paramos priemonių rinkiniu. Komisija teiks finansinę paramą ir su agentūromis koordinuos galimus operatyvinės paramos teikimo prioritetus.

Pakto įgyvendinimas. Dabartinė padėtis

Nuo tada, kai 2024 m. birželio mėn. įsigaliojo Paktas, ir buvo priimtas bendras įgyvendinimo planas, valstybės narės, remiamos Komisijos ir atitinkamų Sąjungos agentūrų, dėjo daugiau pastangų, kad susitarimas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto taptų praktine realybe ir siekdamas užtikrinti, kad jų nacionalinės prieglobsčio, priėmimo ir migracijos sistemos būtų parengtos visapusiškam Pakto taikymui ne vėliau kaip iki 2026 m. birželio mėn. Be to, apskritai šių reformų tempą reikia paspartinti.

Po pradinio etapo, po kurio buvo parengti nacionaliniai įgyvendinimo planai ir atitinkama valdymo tvarka, dėmesio centras pasikeitė tiek visoje Sąjungoje, tiek nacionaliniu lygmeniu. Dabar daugiausia dėmesio skiriama **teisės aktų pritaikymui, praktiniam įgyvendinimui ir reformų finansavimui**.

Nuo tada, kai buvo pateikta paskutinė ataskaita, visais lygmenimis pasiekta **svarbių tarpinių reikšmių**. Be kita ko, parengti nacionalinių strategijų ir nenumatytų atvejų planai, pritaikytos nacionalinės teisinės sistemos ir priimtas Komisijos įgyvendinimo reglamentas, kuriuo nustatomos Reglamento (ES) 2024/1351 taikymo taisyklės¹². Padaugėjo valstybių narių, kurios netrukus pasieks savo **tinkamiems pajėgumams** keliamus tikslus, susijusius su naująja pasienio procedūra, ir pradėtas sistemos EUODAC testavimas.

Kartu **tampa aiškesnės likusios problemos**. Tai visų pirma pasakytina apie sistemos EUODAC diegimą, pasienio procedūros nustatymą ir poreikį laiku įdiegti reikiamą infrastruktūrą, aprūpinimo personalu poreikius ir administracinius susitarimus. Visoje Sąjungoje netrukus turėtų būti parengta tikrinimo tvarka, o priėmimo pajėgumai turėtų būti pritaikyti prie naujos sistemos, taip užtikrinant pakankamus pajėgumus ir tinkamus standartus.

¹² Komisijos įgyvendinimo reglamentas, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1351 taikymo taisyklės, susijusios su prieglobsčio ir migracijos valdymu, ir panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1560/2003.

Nors dauguma valstybių narių tai jau padarė, reikia sudaryti likusius susitarimus, susijusius su pagrindinių teisių stebėseną ir teisinėmis konsultacijomis.

Komisija ir visos valstybės narės turi toliau bendradarbiauti siekdamas užtikrinti, kad finansinis programavimas būtų veiksmingai suderintas su nacionaliniais planais ir kad pagrindiniams naujosios sistemos elementams būtų skiriama pakankamai išteklių, finansuojamų tiek Sąjungos, tiek nacionalinėmis lėšomis.

Išsami Pakto įgyvendinimo padėties apžvalga pateikiama priede.

III. Prieglobsčio, priėmimo ir migracijos srities strateginis padėties vaizdas

Šioje ataskaitoje pateiktais įrodymais grindžiamas Komisijos sprendimas, kuriuo nustatoma migracijos padėtis valstybėse narėse, ir Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo sukuriama metinis solidarumo rezervas, būtinas su migracijos padėtimi susijusioms problemoms spręsti. Todėl ataskaitoje pateikiamas išsamus ir strateginis padėties vaizdas, kuris taip pat naudojamas kaip išankstinio įspėjimo ir informuotumo didinimo priemonė Sąjungos migracijos ir prieglobsčio srityje.

Strateginis padėties vaizdas apima: a) pagrindinių pokyčių prieglobsčio, priėmimo ir migracijos srityje Sąjungoje ir visose valstybėse narėse per 12 mėnesių laikotarpį nuo 2024 m. liepos 1 d. iki 2025 m. birželio 30 d. **analizę** ir b) 2026 m. **prognozę** bei informaciją apie Sąjungos ir valstybių narių **pasirengimo** reaguoti į numatomas tendencijas ir prie jų prisitaikyti lygi. Į šioje ataskaitoje pateikiamą apžvalgą taip pat įtrauktos Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros (FRONTEX) vykdytos stebėsenos ir vertinimo, atlikto pagal Reglamentą (ES) 2022/922, išvados¹³.

Apžvalga grindžiama valstybių narių, atitinkamų Sąjungos agentūrų¹⁴ ir Europos išorės veiksmų tarnybos pateiktais kiekybiniais ir kokybiniais duomenimis ir informacija. Analizė ir prognozė taip pat grindžiamos reguliaraus keitimosi informacija ES Migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo plano tinkle rezultatais¹⁵.

Strateginis padėties vaizdas yra įtrauktas į šią ataskaitą ir papildomas Komisijos tarnybų darbinio dokumentu, kuriame pateikiamas statistinis suskirstymas, kuriuo grindžiama ataskaitoje pateikta analizė, Komisijos tarnybų darbinio dokumentu, kuriame pateikiama

¹³ Prieglobsčio agentūros vykdomos stebėsenos ir pagal Reglamento (ES) 2024/1356 10 straipsnį vykdomos stebėsenos, nurodytos Reglamento (ES) 2024/1351 9 straipsnio e punkte, rezultatų nėra, nes šie stebėsenos mechanizmai dar netaikomi.

¹⁴ Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (EUAA), Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europol), Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (FRONTEX), Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA), Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA).

¹⁵ ES migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo plano tinklas, kuris yra ankstyvas Pakto įgyvendinimo rezultatas, yra operatyvinė sistema, suburianti atitinkamus ES suinteresuotuosius subjektus, kad jie galėtų stebėti ir numatyti migracijos srautus ir situacijas. Jis buvo įsteigtas 2020 m. rugsėjo 23 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2020/1366 dėl ES pasirengimo su migracija susijusioms krizėms ir jų valdymo mechanizmo, [EUR-Lex - 32020H1366 - LT - EUR-Lex](#).

išsami analizę pagrindžianti informacija¹⁶, ir Komisijos tarnybų darbinio dokumentu, kuriame pateikiama išsami 2026 m. prognozė¹⁷.

a. Prieglobsčio, priėmimo ir migracijos padėties 2024 m. liepos mėn. – 2025 m. birželio mėn. analizė

Apskritai nuo 2024 m. liepos mėn. iki 2025 m. birželio mėn. **migracijos padėtis Sąjungoje**, palyginti su ankstesniais metais, **toliau gerėjo**. Nuo 2024 m. neteisėtai į ES atvykstančių asmenų, tarptautinės apsaugos prašymų ir neteisėto judėjimo atvejų skaičiai stabiliai mažėja¹⁸. Taip yra ir dėl bendrų Komisijos ir valstybių narių pastangų stiprinti bendradarbiavimą su kilmės ir tranzito šalimis ir stiprinti Sąjungos išorės sienas.

Neteisėta migracija prie Sąjungos išorės sienų¹⁹

Neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius²⁰ prie Sąjungos išorės sienų **sumažėjo 35 proc., palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn.** Daugumoje migracijos maršrutų, be kita ko, tuose, kuriuose neteisėto Sąjungos sienos kirtimo atvejų skaičius didžiausias, pastebėta mažėjimo tendencijų.

¹⁶ Dokumentai SWD(2025) 790 „Prieglobsčio, priėmimo ir migracijos padėties Sąjungoje ir valstybėse narėse analizės pagrindimas“ ir SWD (2025) 793 „Statistinis suskirstymas, kuriuo grindžiama prieglobsčio, priėmimo ir migracijos padėties Sąjungoje ir valstybėse narėse analizė“, pažymėti kaip neskelbtini, nes juose yra duomenų, kurie neturi būti atskleidžiami visuomenei, atsižvelgiant į juose pateikiamos informacijos išsamumą ir riziką, kad Sąjungos agentūroms ir Komisijai gali būti trukdoma vykdyti operatyvinę veiklą.

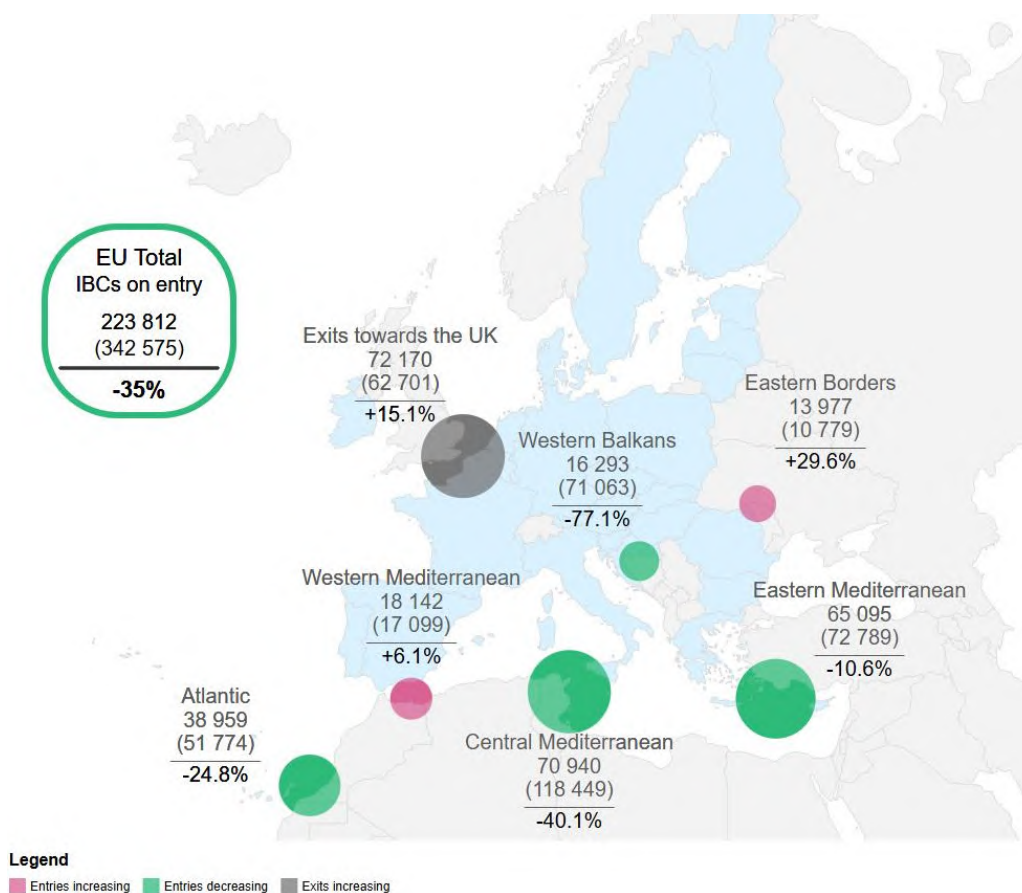
¹⁷ SWD(2025) 791, 2026 m. prognozė pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1351 9 straipsnio 3 dalies b punktą, pažymėta slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

¹⁸ Kadangi ši ataskaita apima laikotarpį nuo 2024 m. liepos 1 d. iki 2025 m. birželio 30 d., palyginimas su ankstesniais metais (ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu) yra susijęs su 12 mėnesių laikotarpiu nuo 2023 m. liepos 1 d. iki 2024 m. birželio 30 d.

¹⁹ Šiame skirsnyje pateikiama analizė grindžiama FRONTEX duomenimis.

²⁰ Neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius – trečiųjų šalių arba ES / Šengeno asocijuotųjų šalių piliečių, kuriuos valstybių narių valdžios institucijos aptiko atvykstant arba bandant neteisėtai išvykti iš vieno sienos perėjimo punkto prie išorės sienų į kitą sienos perėjimo punktą, skaičius. Tačiau gali būti, kad, kaip nustatoma, trečiosios šalies pilietis daugiau nei vieną kartą neteisėtai atvyksta į valstybės narės teritoriją ir (arba) iš jos išvyksta.

1 diagrama. Neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius pagal migracijos maršrutus²¹

Šaltinis: JRC parengti FRONTEX duomenys

Nors migracijos padėtis **Graikijoje** iš esmės išliko stabili, šioje šalyje užregistruotas didžiausias, palyginti su jos BVP ir gyventojų skaičiumi²², neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius ir didžiausias neteisėto sienos kirtimo rytinės Viduržemio jūros regiono dalies maršrutu atvejų skaičius (daugiau kaip 60 000), daugiausia iš Turkijos ir Libijos, o Kretoje užfiksuotas gerokai padidėjęs atvykstančių asmenų skaičius. **Kipre** neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius gerokai sumažėjo, daugiausia dėl to, kad sumažėjo iš Sirijos ir Libano išvykstančių asmenų skaičius, be kita ko, dėl B. al-Assado režimo žlugimo ir aktyvesnio bendradarbiavimo su Libano valdžios institucijomis. Tačiau, palyginti su BVP ir gyventojų skaičiumi, Kipras tebėra trečias Sąjungoje pagal neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičių (beveik 3 000). **Bulgarijoje** neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius šiek tiek sumažėjo, o neteisėtai atvykstantys asmenys į šią šalį vyko iš Turkijos.

Italijoje ir Ispanijoje, palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. laikotarpiu, neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius sumažėjo, nors vertinant absoliučiais skaičiais, šis skaičius vis tiek buvo didelis. Išvykimų į Italiją skaičius sumažėjo iš dalies dėl tvirtesnio

²¹ Į šį žemėlapij įtraukti maršrutai, kuriuose neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius viršija 500.

²² Apskaičiuota lyginant kiekvienos valstybės narės dalį pagal šį rodiklį su jos BVP ir gyventojų skaičiaus dalimi. Kiekvienos valstybės narės BVP ir gyventojų skaičiaus dalis apskaičiuojama pagal Reglamento (ES) 2024/1351 66 straipsnyje nustatytą referencinį raktą, remiantis Eurostato duomenimis.

bendradarbiavimo su Tuniso valdžios institucijomis²³ ir griežtesnės kontrolės prie sienos su Turkija. Išvykimų iš Libijos skaičius išliko didelis ir toliau didėjo, nes neteisėto žmonių gabenimo tinklai naudojami didėjančiu nestabilumu šiame regione. Dėl glaudesnio dvišalio ir Sąjungos bendradarbiavimo su Vakarų Afrikos šalimis, visų pirma su Mauritania²⁴ ir Senegal, neteisėto Ispanijos sienos kirtimo atvejų skaičius sumažėjo, nes sumažėjo Atlanto vandenyno maršrutu į Kanarų salas atvykstančių asmenų skaičius. Dėl griežtesnio sienų stebėjimo Mauritaniijoje ir Senegale neteisėtai žmones gabenantys asmenys pakeitė maršrutus ir pradėjo veikti per Bisau Gvinėją, Gvinėją ir Gambiją. Vakarinės Viduržemio jūros regiono dalies maršrute pagrindinė išvykimo vieta buvo Alžyras (šiam maršrute užfiksuota 79 proc. neteisėto Ispanijos sienos kirtimo atvejų) ir padidėjo į Balearų salas nukreiptų neteisėto Ispanijos sienos kirtimo atvejų skaičius. Dėl sustiprinto dvišalio bendradarbiavimo su Ispanija ir sustiprinto sienų stebėjimo gerokai sumažėjo išvykimo iš Maroko atvejų skaičius.

Per **Lamanšo sąsiaurį** iš Prancūzijos į Jungtinę Karalystę neteisėtai išvykstančių asmenų skaičius padidėjo 15 proc., palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. Nors Prancūzijos sienų valdymo pastangos padėjo užkirsti kelią 40 proc. iš daugiau kaip 72 000 užregistruotų neteisėto sienos kirtimo atvejų, kai buvo mėginama išvykti iš Prancūzijos į Jungtinę Karalystę, sėkmingo sienos kirtimo atvejų (atvykimų į Jungtinę Karalystę) skaičius vis tiek padidėjo maždaug 35 proc., palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. laikotarpiu.

Vakarų Balkanų regione neteisėtai atvykstančių asmenų skaičius gerokai sumažėjo, palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. ES veiksmų plano dėl Vakarų Balkanų²⁵ įgyvendinimas suteikė politinę, finansinę ir operatyvinę paramą migracijos valdymui šiame regione²⁶. Neteisėtai atvykstančių asmenų skaičius taip pat sumažėjo dėl griežtesnių policijos kontrolės priemonių, kuriomis buvo trikdoma neteisėto migrantų gabenimo veikla, ir sumažėjusio neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičiaus vykstant rytinės Viduržemio jūros regiono dalies maršrutu. Ir toliau buvo daugiausia naudojamas koridorius per Bosniją ir Hercegoviną bei Kroatiją, nors neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius sumažėjo, palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. Nuo 2023 m. spalio mėn. pabaigos migracijos aktyvumas šiame koridoriuje padidėjo po to, kai neteisėtai žmones gabenantys asmenys perorientavo savo veiklą į tą sienos ruožą, siekdami išvengti suintensyvėjusių policijos operacijų Serbijoje. Ataskaitiniu laikotarpiu **Kroatijoje** buvo užregistruota 76 proc. atvykimo į šį regioną atvejų, t. y. daugiau kaip 12 000 neteisėto sienos kirtimo atvejų, ir ši šalis buvo antra pagal neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičių Sąjungos lygmeniu, palyginti su jos BVP ir gyventojų skaičiumi.

²³ 2023 m. liepos mėn. pasirašytas susitarimo memorandumas dėl Europos Sąjungos ir Tuniso strateginės ir pasaulinės partnerystės.

²⁴ 2024 m. kovo mėn. priimta bendra deklaracija, kuria nustatoma Mauritaniijos Islamo Respublikos ir Europos Sąjungos partnerystė migracijos srityje.

²⁵ 2022 m. gruodžio 5 d. ES veiksmų planas dėl Vakarų Balkanų, paskelbtas adresu https://home-affairs.ec.europa.eu/eu-action-plan-western-balkans_en?prefLang=lt.

²⁶ 2025 m. birželio mėn. su Bosnija ir Hercegovina buvo pasirašytas susitarimas dėl naujos kartos statuso, kuriuo sudaromos sąlygos FRONTEX nuolatiniam korpusams bendradarbiauti su įstatymų vykdomosios valdžios įgaliojimus turinčiomis vietos sienų valdymo institucijomis, o visam Vakarų Balkanų regionui (išskyrus Kosovą – šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos) leidžiama taikyti tokius susitarimus ir paskiau dislokuoti pajėgumus.

Prie **rytinės Sąjungos sienos** neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius išliko nedidelis ir palyginti stabilus. Dauguma šių neteisėto sienos kirtimo atvejų buvo susiję su Ukrainos piliečiais, neteisėtai kirtusiais sieną į Rumuniją ir paprašiusiais laikinosios apsaugos. Rusijos ir Baltarusijos veiksmai toliau daro įtaką migracijos dinamikai prie rytinės sienos, visų pirma **Lenkijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Suomijoje ir Estijoje**. Reaguodamos į nuolatinius valstybės remiamus bandymus migraciją panaudoti kaip ginklą, šios šalys sustiprino sienų kontrolę, todėl neteisėto sienos kirtimo iš Baltarusijos atvejų skaičius sumažėjo (iki 1 421 atvejo, iš kurių 82 proc. buvo neteisėto sienos su Lenkija kirtimo atvejai). Rizika, kad migracija bus naudojama kaip ginklas, tebėra didelė migracijos ir saugumo problema, kuri prisideda prie retkarčiais pasitaikančių smurtinių incidentų ir mėginimų kirsti sieną. Lenkija įsteigė buferinę zoną palei savo sieną ir laikinai apribojo teisę prašyti tarptautinės apsaugos prie tos sienos, išskyrus pažeidžiamoms grupėms priskiriamus asmenis. Be to, Latvijos ir Lietuvos pasienyje su Baltarusija taikomos griežtesnės stebėjimo priemonės. Estija sustiprino sienų valdymo priemones pasienyje su Rusija, o Suomija, reaguodama į Rusijos mėginimus migraciją panaudoti kaip ginklą, 2023 m. lapkričio mėn. uždarė savo sienos su Rusija perėjimo punktus. Nuo to laiko migracijos padėtis prie sienos su Rusija, įskaitant Estijos sieną, išliko palyginti rami.

Nuo 2024 m. liepos mėn. iki 2025 m. birželio mėn. prie Sąjungos išorės sienų buvo **atsisakyta leisti atvykti** daugiau kaip 110 000 asmenų, daugiausia prie sausumos ir oro sienų (atitinkamai 55 proc. ir 41 proc.). Dauguma atsisakymų leisti atvykti buvo susiję su nepateiktais arba nebegaliojančiais dokumentais²⁷. Vertinant absoliučiais skaičiais, didžiausias tokių atsisakymų skaičius užregistruotas Lenkijoje, Kroatijoje, Prancūzijoje ir Rumunijoje, o palyginti su šalių BVP ir gyventojų skaičiumi, daugiausia atsisakymų leisti atvykti pateikė Kroatija, Latvija ir Estija. Dažniausiai buvo atsisakyta leisti atvykti ukrainiečiams²⁸, albanams, moldavams ir turkams.

Kaip pabrėžta 2025 m. Šengeno erdvės padėties ataskaitoje, reikia nuolatinių pastangų **Šengeno erdvės išorės sienų kokybei ir atsparumui stiprinti**, visų pirma atsižvelgiant į didėjančias grėsmes saugumui²⁹. 2025 m. atlikus FRONTEX pažeidžiamumo vertinimą gauta vilčių teikiančių rezultatų³⁰. Tačiau šiame vertinime taip pat pabrėžta, kad kai kuriose valstybėse narėse reikia toliau stiprinti migracijos valdymo pasienyje pajėgumus, be kita ko, skiriant pakankamai žmogiškųjų išteklių tikrinimo ir dalijimosi informacija veiklai vykdyti. Be to, pagarbos pagrindinėms teisėms užtikrinimas pasienyje tebėra bendras uždavinys, ypač atsižvelgiant į tai, kad migracija naudojama kaip ginklas.

Atvykimas jūra po paieškos ir gelbėjimo operacijų³¹

Po **paieškos ir gelbėjimo operacijų** Sąjungoje išlaipintų trečiųjų šalių piliečių skaičius, palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. laikotarpiu, sumažėjo 36 proc. Nuo

²⁷ Tai, be kita ko, buvo atvejai, kai ne ES piliečiai viršijo leidžiamą 90 iš 180 dienų laikotarpį arba neturėjo galiojančios vizos ar leidimo gyventi.

²⁸ Ukrainiečiams, neturintiems galiojančių leidimų arba kuriems netaikoma laikinoji apsauga.

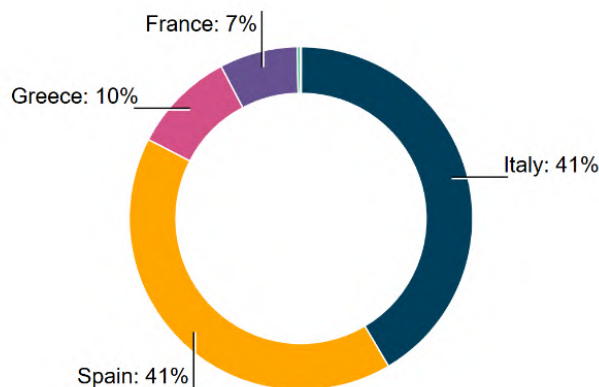
²⁹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2025 m. Šengeno erdvės padėties ataskaita“, [EUR-Lex - 52025DC0185 - LT - EUR-Lex](#).

³⁰ Kaip pranešė FRONTEX, iš bendro valstybėse narėse nustatytų su sienų kontrolės pajėgumu ir parengtimi susijusių pažeidžiamumo atvejų skaičiaus matyti tam tikra bendra mažėjimo tendencija: [2025 m. atlikus pažeidžiamumo vertinimą gauta vilčių teikiančių rezultatų](#).

³¹ Šiame skirsnyje pateikiama analizė grindžiama FRONTEX duomenimis.

2024 m. liepos 1 d. iki 2025 m. birželio 30 d. po paieškos ir gelbėjimo operacijų Sąjungoje buvo išlaipinta beveik 97 000 asmenų. **Italijoje ir Ispanijoje kartu buvo išlaipinta daugiau kaip 80 proc.** visų Sąjungoje išlaipintų asmenų.

2 diagrama. Per paieškos ir gelbėjimo operacijas išlaipinti asmenys

Šaltinis: JRC parengti FRONTEX duomenys

Teikti pagalbą bet kuriam nelaimės jūroje ištiktam asmeniui yra teisinė valstybių narių pareiga, nustatyta tarptautinės ir Sąjungos teisės aktuose³². Dėl bandymų patekti į Europos Sąjungą netinkamais plaukioji laivais jūroje ir toliau žūdavo migrantai – per ataskaitinį laikotarpį žuvo arba dingo ne mažiau kaip 3 000 žmonių. Centrinės Viduržemio jūros regiono dalies ir Atlanto vandenyno maršrutai ir toliau buvo pavojingiausi jūrų maršrutai į Sąjungą³³. Paieškos ir gelbėjimo operacijose dalyvaujančioms Prancūzijos valdžios institucijoms didelė problema buvo **Lamanšo sąsiaurio** tarp **Prancūzijos** ir Jungtinės Karalystės kirtimas nedideliais laiveliais, kuriuos naudoja kontrabandos tinklai. Neteisėto žmonių gabenimo tinklai tuo pačiu metu organizavo išvykimą perpildytais laivais, taip siekdami apkrauti valdžios institucijas, todėl Prancūzijoje po paieškos ir gelbėjimo operacijų išlaipinta apie 7 000 asmenų.

Tarptautinė apsauga ir laikinoji apsauga Sąjungoje³⁴

Tarptautinės apsaugos Sąjungoje prašymų skaičius sumažėjo 21 proc., palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. laikotarpiu, tačiau apskritai jų skaičius išliko didelis – Sąjungoje pateikta 871 000 prašymų. Sumažėjimas daugiausia buvo susijęs su mažesniu neteisėtai atvykstančių asmenų skaičiumi ir staigiai sumažėjusiu Sirijos piliečių prašymų skaičiumi. **Valstybės narės priėmė 271 000 sprendimų suteikti tarptautinės apsaugos statusą**³⁵, t. y. **20 proc. mažiau nei 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. laikotarpiu**³⁶. Palyginti su jų BVP ir gyventojų skaičiumi, pagrindinės tarptautinę apsaugą suteikusios valstybės narės buvo **Graikija, Austrija ir Kipras**. Vertinant absoliučiais skaičiais,

³² 2020 m. Europos Komisijos rekomendacija dėl paieškos ir gelbėjimo operacijų (eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1365), visų pirma 5 ir 7 punktuose pateiktos nuorodos; Europos Komisijos gairės dėl ES taisyklių dėl padėjimo neteisėtai atvykti, vykti tranzitu ir apsigyventi apibrėžimo ir prevencijos įgyvendinimo ([eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC1001\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC1001(01))), visų pirma 4 ir 5 punktai.

³³ [Duomenys | Dingusių migrantų projektas](#), šaltinis: IOM.

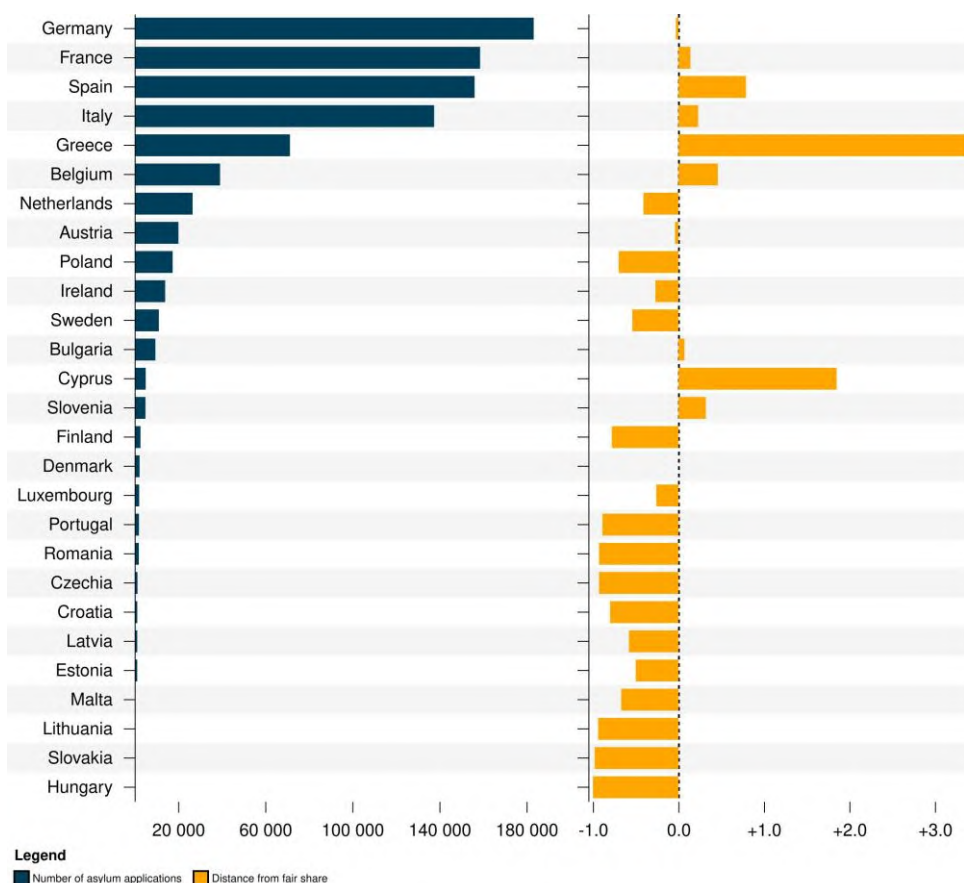
³⁴ Tarptautinės apsaugos ir laikinosios apsaugos analizė grindžiama atitinkamai EUAA ir Eurostato duomenimis.

³⁵ Tai pasakytina apie pirmosios instancijos sprendimus ir sprendimus, kuriais apskūstas arba peržiūrimas pabėgėlio statusas pagal Ženevos konvenciją ir papildomos apsaugos statusas.

³⁶ Tarptautinės apsaugos suteikimo pirmojoje instancijoje rodiklis sumažėjo iki 31 proc., daugiausia dėl to, kad buvo priimta mažiau teigiamų sprendimų dėl Sirijos, Afganistano ir Irako piliečių.

Vokietija, Prancūzija ir Graikija priėmė daugiausia teigiamų sprendimų dėl tarptautinės apsaugos prašymų, o Ispanija buvo daugiausia teigiamų sprendimų dėl humanitarinio statuso suteikimo, visų pirma venesueliečiams ir kolumbiečiams, priėmusi šalis.

3 diagrama. Valstybių narių tarptautinės apsaugos prašymai absoliučiaja verte bei atsižvelgiant į gyventojų skaičių ir BVP³⁷

Šaltinis: JRC parengti duomenys remiantis EUAA ir Eurostato duomenimis (BVP ir gyventojų skaičius)

Graikija ir Kipras gavo daugiausia prašymų Sąjungos lygmeniu pagal jų BVP ir gyventojų skaičių. Vertinant absoliučiais skaičiais, daugiausia tarptautinės apsaugos prašymų gauta Vokietijoje, nepaisant to, kad šis skaičius sumažėjo 40 proc., palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn., po jos eina Prancūzija, Ispanija ir Italija. Venesueliečiai, kuriems Sąjungoje galima keliauti be vizų, pateikė rekordinį skaičių tarptautinės apsaugos prašymų, daugiausia Ispanijoje. Afganistano piliečiai pateikė mažiau prašymų, tačiau Afganistanas buvo trečia iš šalių, kurių gyventojai pateikė daugiausia prieglobsčio prašymų. **Nelydimų nepilnamečių prašymų skaičius taip pat sumažėjo 25 proc. ir sudarė 3 proc. visų prašymų.** Palyginti su BVP ir gyventojų skaičiumi, daugiausia nelydimų nepilnamečių prašymų Sąjungos lygmeniu gavo Graikija, Bulgarija ir Kipras, o Graikijoje vis daugiau prašymų pateikė nepilnamečiai iš Egipto. Vertinant absoliučiais skaičiais, šie prašymai

³⁷ Apskaičiuota lyginant kiekvienos valstybės narės dalį pagal šį rodiklį su jos BVP ir gyventojų skaičiaus dalimi. Kiekvienos valstybės narės BVP ir gyventojų skaičiaus dalis apskaičiuojama pagal Reglamento (ES) 2024/1351 66 straipsnyje nustatytą referencinį raktą, remiantis Eurostato duomenimis.

Prancūzijoje ir Lenkijoje, tarptautinės apsaugos prašymus teikė vis daugiau Ukrainos piliečių, pageidavusių, kad jiems būtų suteiktas ilgiau galiojantis apsaugos statusas.

Valstybės narės susiduria su daugybe problemų, susijusių su asmenų, kuriems suteikta laikinoji ir tarptautinė apsauga, integravimu. Kaip nustatyta 2021–2027 m. Integracijos ir įtraukties veiksmų plano laikotarpio vidurio peržiūroje, problemų tebėra, visų pirma, būsto, švietimo ir darbo rinkos srityse³⁸. Tarptautinės apsaugos prašančių migrantų arba prisijungiančių šeimos narių užimtumo lygis paprastai yra žemesnis nei darbo migrantų. Be to, iš ilgalaikių tyrimų rezultatų matyti, kad prieglobsčio prašytojų darbo rinkos rezultatai tampa panašūs į piliečių rezultatus tik po 10 gyvenimo atitinkamoje šalyje metų. Tinkamo būsto užtikrinimas taip pat tebėra problema: iš tyrimų rezultatų matyti, kad 2023 m. daugiau nei vienas iš šešių migrantų Sąjungoje gyveno perpildytame būste (+70 proc., palyginti su šalyse gimusiais gyventojais)³⁹. Šie veiksniai daro neigiamą poveikį integracijos rezultatams, nes dėl jų dar labiau apkraunamos socialinės apsaugos sistemos ir apsunkinamas priėmimo sistemos veikimas.

Daugiau kaip 75 proc. asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, yra moterys ir vaikai. Apgyvendinimas ir socialinė parama valstybėse narėse skyrėsi. Dauguma valstybių narių pradėjo skatinti savarankiškumą ir ekonominę nepriklausomybę, palaiptai teikdamos mažesnę paramą būstui ir socialinėms išmokoms, ir kartu investuodamos į integracijos priemones. Įvairiomis priemonėmis, kurių ėmėsi valstybės narės, prisidėta prie geresnės integracijos į darbo rinką, nors moterų integracija į darbo rinką tebėra sudėtingesnė dėl specifinių kliūčių⁴⁰. Perkeltųjų vaikų iš Ukrainos mokyklinis ugdymas skiriasi, mokyklos lankymo rodikliai skyrėsi, o neįgalūs vaikai vis dar patiria specifinių sunkumų.

Neteisėtas judėjimas Sąjungoje⁴¹

Keliose valstybėse narėse neteisėto migrantų ir tarptautinės apsaugos prašytojų judėjimo Sąjungoje atvejų skaičiai buvo dideli. Pagal Reglamentą (ES) Nr. 604/2013 (reglamentas „Dublinas III“)⁴² tarptautinės apsaugos prašytojas negali pasirinkti valstybės narės, kuri atsako už jo prašymo nagrinėjimą. Judėjimas iš vienos valstybės narės į kitą ir Reglamento (ES) Nr. 604/2013 atsakomybės taisyklių įgyvendinimo trūkumai daro ypač didelį spaudimą pagrindinių paskirties šalių prieglobsčio, migracijos ir priėmimo sistemoms.

Nors neturima tikslių duomenų, kuriais remiantis būtų galima fiksuoti neteisėto judėjimo atvejus, vadovaujantis pakaitiniais rodikliais galima nustatyti šio judėjimo mastą ir kryptį

³⁸ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „2021–2027 m. Komisijos integracijos ir įtraukties veiksmų plano laikotarpio vidurio peržiūra“, pridėdamas prie Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Migracijos ir prieglobsčio pakto įgyvendinimo padėtis“, SWD(2025)162 final, [EUR-Lex - 52025SC0162 - LT - EUR-Lex](#).

³⁹ *OECD/European Commission (2023), Indicators of Immigrant Integration 2023: Settling In, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/1d5020a6-en>*.

⁴⁰ *UNHCR, "A poverty assessment of Ukrainian refugees in neighbouring countries" countries, 17 March 2025, p. 14.*

⁴¹ Neteisėto judėjimo analizė grindžiama EUAA ir eu-LISA duomenimis.

⁴² 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai, (nauja redakcija) (OL L 180, 2013 6 29, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/604/oj](#)).

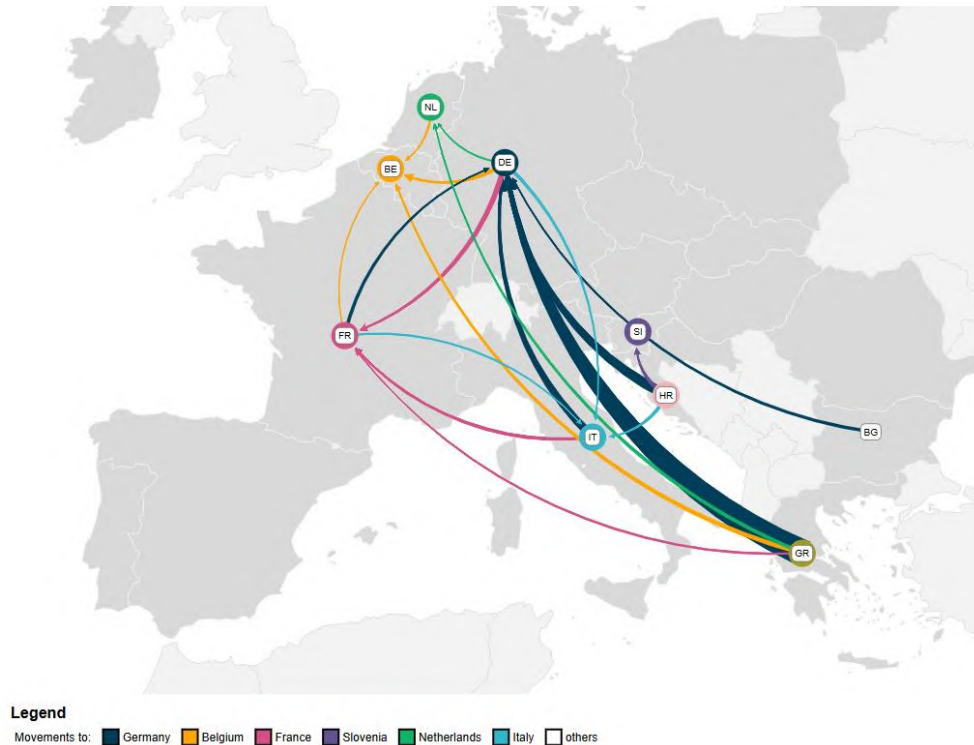
Sajungoje⁴³. Naujasis EURODAC reglamentas ir duomenų bazė padės tiksliau stebėti neteisėtą judėjimą⁴⁴. Šiuo metu iš turimų sistemos EURODAC duomenų matyti, kad **neteisėtas judėjimas Sąjungoje sumažėjo maždaug 25 proc.**, palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn.⁴⁵, daugiausia dėl bendro neteisėtai atvykstančių asmenų skaičiaus sumažėjimo. Nepaisant šio sumažėjimo, neteisėtas judėjimas ir toliau buvo problema pagrindinėse paskirties šalyse. Neteisėtas judėjimas paprastai vyko iš šalių, į kurias pirmą kartą atvykstama į Sąjungą, į valstybes nares, esančias Sąjungos šiaurės vakaruose. Vertinant absoliučiais skaičiais, pagrindinės išvykimo šalys buvo Graikija, Vokietija, Kroatija, Italija ir Prancūzija, o Vokietija, Prancūzija, Belgija, Italija ir Nyderlandai buvo šalys, į kurias vyko daugiausia neteisėtai judėjusių asmenų. Pagrindiniai maršrutai, kuriuose užregistruotas didžiausias neteisėto judėjimo atvejų skaičius, buvo Graikija–Vokietija, Kroatija–Vokietija, Italija–Vokietija ir Italija–Prancūzija.

⁴³ Pakaitiniai rodikliai, be kita ko, yra duomenys, surinkti siekiant stebėti, kaip veikia Reglamentas (ES) Nr. 604/2013 (Dublino statistika), ir duomenys, saugomi sistemoje EURODAC, t. y. ES pirštų atspaudų duomenų bazėje (įsteigtoje Reglamentu (ES) Nr. 603/2013), kurioje saugomi ir lyginami asmenų, kurie pateikė prieglobsčio prašymus arba buvo sulaikyti neteisėtai kirsdami Šengeno erdvės išorės sienas, pirštų atspaudai.

⁴⁴ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1358 dėl sistemos EURODAC, skirtos biometriniais duomenimis palyginti, sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (ES) 2024/1351 ir (ES) 2024/1350 ir Tarybos direktyvą 2001/55/EB ir nustatyti neteisėtai esančius trečiųjų valstybių piliečius ir asmenis be pilietybės, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų ir Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su sistemos EURODAC duomenimis, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2018/1240 ir (ES) 2019/818 ir kuriuo panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 603/2013, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>.

⁴⁵ Pranešta apie 398 000 atitikčių sistemoje EURODAC (kai išvykimo ir paskirties šalys buvo valstybės narės), t. y. 27 proc. mažiau nei 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. laikotarpiu.

5 diagrama. Neteisėto judėjimo žemėlapis pagal atitiktis sistemoje EURODAC (maršrutai, kuriuose buvo > 6 000 atitikčių)⁴⁶

Šaltinis: JRC parengti eu-LISA duomenys

Papildžius duomenimis, renkamais siekiant stebėti, kaip veikia Reglamentas 604/2013 (Dublino statistika)⁴⁷, nustatyta, kad, **vertinant pagal BVP ir gyventojų skaičių, didžiausias poveikis buvo padarytas Slovėnijai, Belgijai, Liuksemburgiui, Vokietijai, Kroatijai ir Austrijai**. Kai kurios valstybės narės prašymų neteikia, nes dažnai nepasiekama, kad asmuo būtų fiziškai perduotas. Be to, perdavimų įvykdymo lygis tebėra labai žemas – 19 proc.⁴⁸ Įgyvendinimo lygis taip pat buvo mažesnis dėl operatyvinių ir pajėgumų kliūčių, su kuriomis susiduria priimančiosios ir perduodančiosios valstybės narės: įgyvendintų perdavimų skaičiui įtakos turėjo nepakankamas būstas, prastos materialinės priėmimo sąlygos ir ribotos ankstyvos integracijos galimybės. Vokietija atliko daugiausia perdavimų ir priėmė daugiausia perduotų asmenų, po jos – Prancūzija ir Nyderlandai. Į Kroatiją buvo perduota daugiausia asmenų iš kitų valstybių narių, palyginti su jos BVP ir gyventojų skaičiumi. Graikija ir Italija priėmė labai

⁴⁶ Žemėlapyje parodyti pagrindiniai neteisėto judėjimo maršrutai, kaip rodo atitiktys sistemoje EURODAC. Rodyklės viršūnė rodo judėjimo kryptį, o rodyklės plotis atspindi atitikčių skaičių.

⁴⁷ Ataskaitiniu laikotarpiu pateiktų prašymų atsiimti ir prašymų perimti savo žinion remiantis neteisėto atvykimo ir buvimo aplinkybėmis skaičius siekė apie 93 000.

⁴⁸ Perdavimų po priimtų prašymų santykis turėtų būti naudojamas atsargiai, siekiant įvertinti valstybės narės gebėjimą sėkmingai įgyvendinti perdavimus, nes nepakanka kohortinių duomenų, ir atsižvelgiant į tai, kad nuo perdavimo prašymo priėmimo iki fizinio perdavimo gali praeiti daug laiko. Ši laiko spraga iškraipo apskaičiavimą, jei priėmimo atvejų skaičius laikui bėgant nekinta.

nedaug perduotų asmenų, palyginti su teigiamų sprendimų, kuriuos jos priėmė dėl kitų valstybių narių pateiktų prašymų, skaičiumi⁴⁹.

Siekiant užtikrinti veiksmingą sistemos veikimą, sumažinti paskatas judėti neteisėtai ir išlaikyti atsakomybės ir solidarumo pusiausvyrą, **labai svarbu didinti bendrą perduodamų asmenų skaičių, atnaujinti perdavimą valstybėms narėms, kurios nepriima perduodamų asmenų, prašymų perimti savo žinion ar prašymų atsiimti, ir šalinti nacionalinių priėmimo sistemų trūkumus.** Nors manoma, kad pradėjus taikyti Paktą perdavimo įgyvendinimas gerokai pagerės, tikimasi, kad valstybės narės nedelsdamos visiškai įgyvendins galiojančias taisykles.

Priėmimas⁵⁰

Nepaisant didelių pastangų gerinti duomenų apie priėmimą rinkimą, statistinių duomenų negalima visiškai palyginti ir jie tebėra neišsamūs. Dėl to gaunamas fragmentiškas vaizdas ir neįmanoma galutinai įvertinti priėmimo sistemoms daromo spaudimo⁵¹. Šiuo metu siekiama pagerinti šių duomenų kokybę.

Remiantis turimais duomenimis⁵², valstybės narės **į savo nacionalines priėmimo sistemas įtraukė apie 1 394 000 žmonių**, daugiausia Vokietijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Nyderlanduose ir Austrijoje. Palyginti su BVP ir gyventojų skaičiumi, daugiausia į priėmimo sistemas įtrauktų asmenų buvo **Vokietijoje, Liuksemburge, Austrijoje ir Airijoje**⁵³. Asmenys, kuriems suteikta laikinoji apsauga ir kuriems apgyvendinimo parama teikiama ne pagal šią sistemą, į valstybių narių teikiamas ataskaitas neįtraukiami.

Be to, priėmimo sistemų organizavimas Sąjungoje skiriasi: tik kai kurios valstybės narės į savo priėmimo sistemas įtraukia ir renka duomenis apie asmenis, turinčius skirtingą teisinį statusą, įskaitant asmenis, kuriems suteikta laikinoji apsauga, prašytojus, kurių prašymai buvo atmesti, arba asmenis, dėl kurių išduotas grąžinimo orderis. Remiantis šia informacija, asmenys, kuriems suteikta laikinoji apsauga, sudarė 50–70 proc. Austrijos, Suomijos, Lietuvos, Slovakijos ir Švedijos nacionalinėse priėmimo sistemose užregistruotų asmenų, o dideliame

⁴⁹ Duomenys, renkami siekiant stebėti, kaip veikia Reglamentas (ES) 604/2013 (Dublino statistika), apima valstybės narės išsiųstų ir iš kitos valstybės narės gautų prašymų dėl atsiėmimo ir perėmimo savo žinion procedūrų skaičių, dėl tokių prašymų priimtus sprendimus, taip pat priimtų ir įgyvendintų sprendimų dėl perdavimo skaičių.

⁵⁰ Informacijos apie priėmimą analizė grindžiama EUAA duomenimis.

⁵¹ Komisija ir EUAA paskelbė apie „laipsniškumu grindžiamą požiūrį“, kuriuo vadovaudamosi valstybės narės turi teikti priėmimo duomenis atsižvelgdamos bent į du pagrindinius rodiklius: į priėmimo sistemą įtrauktus asmenis (bendrą į priėmimo sistemą įtrauktų asmenų skaičių, įskaitant suskirstymą pagal priėmimo sistemoje užregistruotų asmenų teisinį statusą ir nelydimų nepilnamečių skaičių) ir priėmimo sistemos pajėgumus (bendrą turimų lovų skaičių ataskaitinio laikotarpio pabaigoje). Nuo 2027 m. valstybės narės turi teikti informaciją apie visus priėmimo rodiklius.

⁵² Šie duomenys susiję tik su priėmimo sistema, kuri suprantama kaip taikoma tarptautinės apsaugos prašytojų apgyvendinimo tvarka, parengta pagal naujos redakcijos Priėmimo sąlygų direktyvą.

⁵³ Airijoje didelė dalis tarptautinės apsaugos prašytojų atvyko į šalį neteisėtai, daugiausia per Jungtinės Karalystės sausumos sieną. Ši aplinkybė kartu su dideliu atvykusių asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, skaičiumi turėjo įtakos Airijos prieglobsčio ir priėmimo sistemai. Ataskaitiniu laikotarpiu tarptautinės apsaugos prašymų skaičius Airijoje sudarė 14 000, palyginti su didžiausiu kada nors užfiksuotu skaičiumi ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu (18 000). Ši tendencija stebima nuo 2022 m. pradžios, kartu su dideliu iš Ukrainos atvykstančių asmenų skaičiumi.

skaičiui asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, apgyvendinimo parama buvo suteikta ne pagal šią sistemą, visų pirma **Čekijoje, Lenkijoje, Vengrijoje ir Rumunijoje**.

Bendras Sąjungos nacionalinių priėmimo sistemų užimtumas 2025 m. birželio mėn. pabaigoje siekė 81 proc.⁵⁴ Pakankamų pajėgumų ir tinkamų priėmimo sąlygų užtikrinimas yra vienas iš pagrindinių gerai parengtos prieglobsčio, priėmimo ir migracijos sistemos ir tinkamo atsakomybės taisyklių pagal Reglamentą (ES) Nr. 604/2013 veikimo elementų. Kelios valstybės narės patyrė sunkumų mėgindamos užtikrinti pakankamus savo nacionalinių priėmimo sistemų pajėgumus⁵⁵, o kai kurios valstybės narės, atsižvelgdamos į nedidelį prašytojų skaičių, sumažino savo apgyvendinimo pajėgumus (pavyzdžiui, Suomija, Danija ir Švedija).

Perkėlimas į ES ir humanitarinis priėmimas⁵⁶

Keturiolika valstybių narių įsipareigojo pagal 2024–2025 m. Sąjungos *ad hoc* perkėlimo į ES ir humanitarinio priėmimo programą. Per ataskaitinį laikotarpį šiais būdais į Sąjungą atvyko beveik 12 000 asmenų. Daugiau kaip pusė šių asmenų buvo perkelti į **Vokietiją ir Prancūziją**, o **Suomija ir Švedija perkėlė daugiausia atvykusių asmenų, palyginti su šių šalių BVP ir gyventojų skaičiumi**. Nestabili padėtis Artimuosiuose Rytuose, visų pirma Libane ir Sirijoje, turėjo įtakos perkėlimo į ES ir humanitarinio priėmimo programoms: priimtų asmenų skaičius sumažėjo visose duomenis pateikusiose valstybėse narėse, išskyrus Nyderlandus ir Švediją. Pagrindinė priimtų asmenų kilmės šalis buvo Sirija, po jos – Afganistanas, Kongo Demokratinė Respublika, Pietų Sudanas ir Eritrėja.

Gražinimas⁵⁷

Nuo 2024 m. liepos mėn. iki 2025 m. birželio mėn. valstybės narės iš viso pateikė 478 000 nurodymus išvykti Sąjungoje esantiems trečiųjų šalių piliečiams, **t. y. šis skaičius buvo 11 proc. didesnis, palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. laikotarpiu, daugiausia dėl to, kad kartu su neigiamais sprendimais dėl prieglobsčio buvo priimta ir daugiau nurodymų išvykti**. Daugiausia tokių nurodymų išdavė Prancūzija, Ispanija ir Vokietija, o pagal BVP ir gyventojų skaičių daugiausia nurodymų išvykti išdavė **Kipras**, po jo – **Graikija ir Kroatija**. Trečiųjų šalių piliečių, kuriems išduoti nurodymai išvykti, pilietybės valstybėse narėse labai skyrėsi⁵⁸.

⁵⁴ 2025 m. birželio mėn. pabaigoje buvo galima apskaičiuoti 25 valstybių narių sistemų užimtumo lygį. Suomijos ir Portugalijos duomenys, reikalingi užimtumo lygiui apskaičiuoti, buvo neišsamūs.

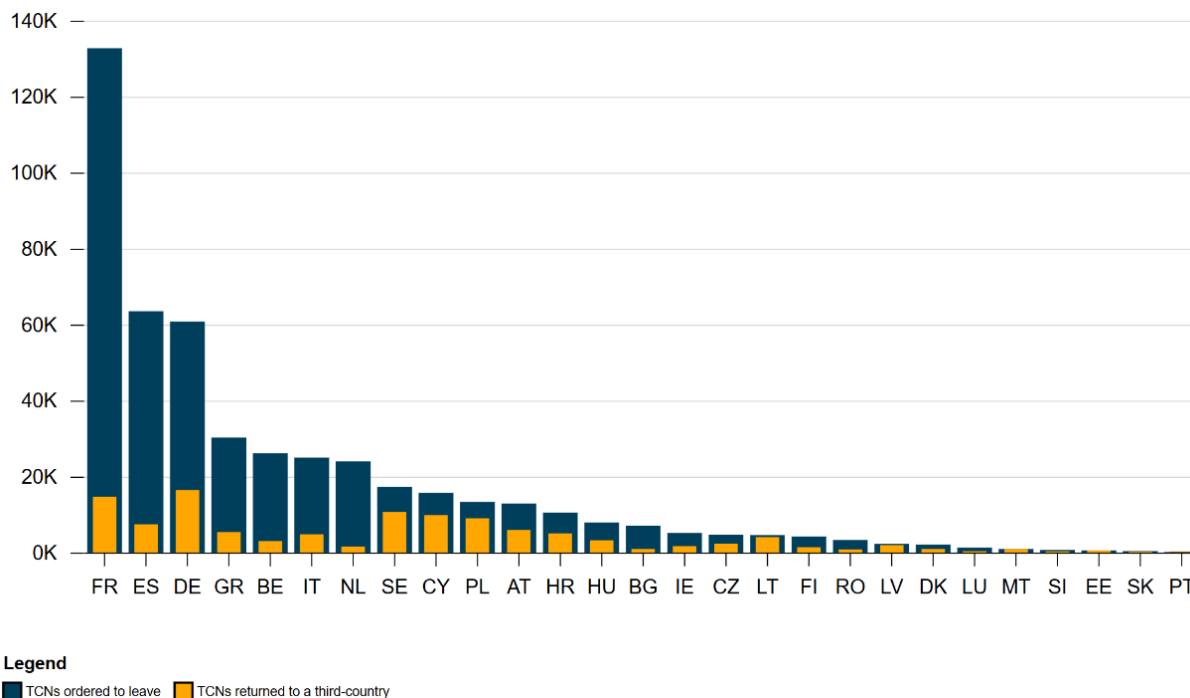
⁵⁵ Tai pasakytina apie Belgiją, Kiprą, Kroatiją, Latviją, Lietuvą ir Graikiją.

⁵⁶ Perkėlimo į ES ir humanitarinio priėmimo analizė grindžiama EUAA duomenimis.

⁵⁷ Gražinimo duomenų analizė grindžiama Eurostato duomenimis.

⁵⁸ Prancūzijoje dauguma nurodymų išvykti išduota Alžyro, Tuniso ir Maroko piliečiams; Ispanijoje – Malio, Senegalo ir Alžyro piliečiams, o Vokietijoje – Sirijos, Turkijos ir Afganistano piliečiams. Kipras daugiausia nurodymų išvykti išdavė Sirijos, Kongo Demokratinės Respublikos ir Nigerijos piliečiams, Graikija – Afganistano, Sirijos ir Albanijos piliečiams, o Kroatija – Turkijos, Nepalo ir Bosnijos ir Hercegovinos piliečiams.

6 diagrama. Gražinimo orderių ir gražintų trečiųjų šalių piliečių skaičius kiekvienoje valstybėje narėje

Šaltinis: JRC parengti Eurostato duomenys

115 000 neteisėtai valstybėse narėse buvusių trečiųjų šalių piliečių buvo veiksmingai gražinti į trečiąją šalį. Daugiau kaip pusę gražinimų įvykdė tik penkios valstybės narės (Vokietija, Prancūzija, Švedija, Kipras ir Lenkija). Šis skaičius buvo 20 proc. didesnis nei 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. laikotarpiu. Tačiau **bendras gražintų asmenų skaičius tebėra žemas, todėl susikaupė neužbaigtų bylų dėl asmenų, kuriems nurodyta išvykti iš Sąjungos teritorijos**⁵⁹. Dauguma piliečių, kuriems nurodyta išvykti, buvo Alžyro, Maroko, Sirijos, Turkijos ir Afganistano piliečiai, o sirų dalis padidėjo 14 proc. Gražinti asmenys daugiausia buvo Gruzijos, Turkijos, Albanijos, Moldovos ir Kolumbijos piliečiai. Tai rodo, kad šalys, užimančios aukščiausią vietą pagal trečiųjų šalių piliečių, kuriems nurodyta išvykti, skaičių, nėra tos pačios kaip šalys, į kurias gražinta daugiausia asmenų (išskyrus Turkiją). Daugiau kaip pusė visų gražinimų buvo savanoriški ir šis skaičius toliau didėjo. Nors nuolatinės pastangos readmisijos srityje pagal Vizų kodekso 25a straipsnį ir ES gražinimo koordinatoriaus tiksliniai veiksmai prioritetingose trečiojoje šalyse jau padėjo pasiekti rezultatų, visų pirma kalbant apie pagrindines trečiąsias šalis, tokias kaip, Bangladešas, Irakas ir Etiopija⁶⁰, **specifinės kliūtys ir toliau trukdo vykdyti gražinimo operacijas**. Tebėra labai svarbu, kad valstybės narės,

⁵⁹ Ataskaitiniu laikotarpiu iš visos ES gražintų asmenų dalis sudarė 24 proc.

⁶⁰ Vizų kodekso 25a straipsnyje nustatytas mechanizmas padėjo paskatinti palankią dinamiką ir konkrečią pažangą dirbant su trečiosiomis šalimis. Į Bangladešą gražintų asmenų dalis padidėjo nuo 9 proc. 2023 m. iki 17 proc. 2024 m., o į Iraką – nuo 14 proc. iki 31 proc. Be to, 2024 m. padaugėjo gražinimų į Etiopiją, kurioje 2024 m. balandžio mėn. buvo priimtos vizų priemonės, (13 proc., palyginti su 11 proc. 2023 m.), ir taip pat pagerėjo valstybių narių aktyvumas teikiant prašymus Etiopijai priimti savo piliečius (2024 m. buvo pateikta daugiau kaip keturis kartus daugiau readmisijos prašymų, palyginti su 2023 m.). ES gražinimo koordinatoriaus inicijuoti tiksliniai gražinimo veiksmai prioritetingose trečiojoje šalyse buvo sutelkti ir suderinti su keliomis trečiosiomis šalimis vykdamas ES lygmens veiksmus ir viršijo 25 proc. augimo tikslą.

paskelbusios grąžinimo orderius, toliau teiktų readmisijos prašymus atitinkamoms trečiosioms šalims ir sistemingai prašytų išduoti laikinuosius kelionės dokumentus asmenims, turintiems patvirtintą pilietybę⁶¹. 2024 m. teminiame Šengeno vertinime nustatyta pažanga, padaryta kuriant nacionalines grąžinimo sistemas, tačiau pagrindiniai šio proceso etapai dar nėra efektyvūs⁶², o tai daro poveikį neteisėtam judėjimui, kaip matyti iš Šengeno informacinėje sistemoje (SIS) skelbiamų perspėjimų dėl grąžinimo⁶³.

Reikia toliau dėti pastangas siekiant sukurti bendrą Sąjungos grąžinimo sistemą ir kartu veiksmingiau bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis. Siūlomas Grąžinimo reglamentas⁶⁴ padės spręsti šiuos klausimus ir užtikrinti, kad grąžinimas padėtų siekti bendrų Sąjungos migracijos ir prieglobsčio politikos tikslų. Europos Parlamento ir Tarybos prašoma skubiai priimti šią reformą.

b. Ateinančių metų prognozė ir informacija apie pasirengimo lygį Sąjungoje

Komisijos siūlomu **solidarumo rezervu** siekiama patenkinti valstybių narių, kurios Komisijos sprendime nurodytos kaip patiriančios migracijos spaudimą, poreikius. Pagal Reglamento (ES) 2024/1351 12 straipsnį, nustatydama tuos poreikius, Komisija turėtų atsižvelgti į pagrindines šios ataskaitos išvadas, įskaitant ankstesnių tendencijų poveikį atitinkamoms valstybėms narėms ir ateinančių metų prognozę⁶⁵. Šis strateginis vaizdas yra Sąjungos ankstyvojo perspėjimo priemonė, padedanti numatyti galimus migracijos padėties pokyčius ir nustatyti, kaip jie galėtų paveikti migracijos spaudimą patiriančių valstybių narių ir visos Sąjungos poreikius.

Prognozė grindžiama Komisijos mokslinės tarnybos – Jungtinio tyrimų centro (JRC) parengta metodika, kuri buvo išbandyta ES migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo plano tinkle.

Iš prognozės matyti, kad apskritai, **palyginti su 2024 m.**⁶⁶, **2026 m. Sąjungos lygmeniu neteisėtai atvykstančių asmenų skaičius visuose pagrindiniuose migracijos maršrutuose turėtų sumažėti**, nes tokia mažėjimo tendencija jau buvo stebima 2025 m. pirmąjį pusmetį. Numatomas sumažėjimas, be kita ko, susijęs su tvirtu Sąjungos bendradarbiavimu su pagrindinėmis kilmės ir tranzito šalimis, sustiprintomis prieglobsčio ir sienų apsaugos

⁶¹Remiantis FRONTEX pateiktomis duomenimis, valstybės narės pateikė mažiau prašymų išduoti tapatybės ir laikinuosius kelionės dokumentus (–6 proc., t. y. 68 908, palyginti su 73 449 ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu).

⁶²Tai pasakytina apie sunkumus užtikrinant sklandų grąžinimo procesą dėl neveiksmingumo pagrindiniuose etapuose, įskaitant apeliacijų sistemą, veiksmingą identifikavimą prieš grąžinimą ir pakankamą prievolės grąžinti vykdymo stebėseną. 2024 m. atlikus teminį Šengeno vertinimą taip pat nustatyta, kad reikia stiprinti visų nacionalinių institucijų vykdomą perspėjimų dėl grąžinimo praktinį įgyvendinimą Šengeno informacinėje sistemoje, kad būtų užtikrinamas veiksmingesnis sprendimų priėmimas vykdant grąžinimo procedūras.

⁶³Ataskaitiniu laikotarpiu buvo nustatyta, kad beveik 54 600 asmenų, dėl kurių SIS buvo pateikti perspėjimai dėl grąžinimo, buvo kitose valstybėse narėse, t. y. ne toje, kuri sukūrė perspėjimą (toliau – SIS atitiktys). Apie 33 600 iš šių asmenų buvo trečiųjų šalių piliečiai, nustatyti atliekant patikrinimus teritorijoje, o apie 16 500 buvo sulaukyti atliekant patikrinimus kertant sieną, kai jie mėgino išvykti iš ES per kitą valstybę narę nei ta, kuri buvo paskelbusi perspėjimą.

⁶⁴COM(2025) 101 *final*.

⁶⁵SWD(2025) 791, 2026 m. prognozė pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1351 9 straipsnio 3 dalies b punktą, pažymėta slaptumo žyma RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

⁶⁶Kadangi ataskaitos priėmimo metu visų 2025 m. duomenys nėra prieinami, siekiant įvertinti 2026 m. prognozę atitinkamame kontekste, kaip naujausias ir išsamus metinis ataskaitos taškas naudojami 2024 m. duomenys. Tačiau analizėje buvo visapusiškai atsižvelgta į 2025 m. pastebėtą tendenciją.

sistemomis ir intensyvesniais veiksmais kovojant prieš neteisėto migrantų gabenimo tinklus tiek Sąjungoje, tiek trečiojoje šalyje. Numatoma, kad **centrinės Viduržemio jūros regiono dalies maršrutas** ir toliau bus aktyviausias, tačiau bendras skaičius, palyginti su 2024 m., turėtų stabilizuotis arba toliau mažėti. Ši tendencija atspindi sustiprinto bendradarbiavimo su šalimis partnerėmis Šiaurės Afrikoje ir platesniame regione poveikį. Panašios dinamikos tikimasi ir **vakarinės Viduržemio jūros regiono dalies bei Atlanto maršrutuose**, kuriuose dėl didelių pastangų stebėti išvykimo vietas ir ardyti neteisėto žmonių gabenimo tinklus jau pasiekiami rezultatai. **Rytinės Viduržemio jūros regiono dalies maršrute** pokyčiai iš esmės priklausys nuo kintančios padėties Artimuosiuose Rytuose, įskaitant naujai atsiradusias šio maršruto dalis, tačiau apskritai matyti, kad mažėjimo tendencija, kuri prasidėjo jau 2024 m. pabaigoje, tęsis ir jai poveikį darys kintanti šio regiono dinamika ir sumažėjęs tam tikrų tautybių žmonių skaičius. Tikimasi, kad atvykstančiųjų **Vakarų Balkanų maršrutu** skaičius taip pat sumažės, o tai padės veiksmingiau ardyti kontrabandos tinklus ir stiprinti regiono ir valstybių narių bei Sąjungos agentūrų bendradarbiavimą. Tikėtina, kad **Rytų pasienio maršrute** Rusija ir Baltarusija toliau bandys naudoti migraciją kaip ginklą prieš Sąjungą; tačiau tikimasi, kad sustiprinus sienų valdymą neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius dar labiau sumažės. Galiausiai manoma, kad neteisėto išvykimo **Lamanšo sąsiaurio maršrutu** padėtis ir toliau bus sudėtinga, nors tikimasi, kad Prancūzijos nacionalinės priemonės ir tolesnis bendradarbiavimas su Jungtine Karalyste padės sustabdyti arba sumažinti tokio išvykimo atvejų skaičių.

Tikimasi, kad 2024 m. ir 2025 m. pirmąjį pusmetį stebėta **tarptautinės apsaugos prašymų mažėjimo tendencija** išliks ir 2026 m.

Kalbant apie laikinąją apsaugą, dėl Rusijos agresijos be atrankos karo prieš Ukrainą 2026 m. ir toliau reikės užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į **Ukrainos piliečių apsaugos poreikius**. Registravimas dėl laikinosios apsaugos bus vykdomas toliau, tačiau mažesne apimtimi nei ankstesniais metais.

Kadangi migracijos dinamika iš esmės tebėra neaiški, pastangos stiprinti **pasirengimą ir nenumatytų atvejų planavimą** valstybėse narėse ir Sąjungoje tebėra labai svarbios. Tinkamas nenumatytų atvejų planavimas yra svarbi **gerai parengtos prieglobsčio, priėmimo ir migracijos sistemos** dalis, nes ji didina atsparumą ir pasirengimą greitai ir veiksmingai reaguoti į migracijos padėties pokyčius, kartu užtikrinant pagarbą asmens teisėms ir poreikiams.

Sąjungos teisės aktuose nustatytos pareigos dėl **nenumatytų atvejų planavimo**⁶⁷. Nors dauguma valstybių narių yra parengusios nenumatytų atvejų planus įvairiose migracijos

⁶⁷ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1351 dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1147 ir (ES) 2021/1060 bei panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 604/2013; 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1346, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo, 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1359 dėl reagavimo į krizines ir *force majeure* situacijas migracijos ir prieglobsčio srityje ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1147 (OL L, 2024/1359, 2024 5 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj>); 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624, (OL L 295, 2019 11 14, p. 1–131, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>); 2021 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos

valdymo srityse, vis dar esama spragų. Apskritai naujų Pakto nuostatų įgyvendinimas padeda užtikrinti Sąjungos ir valstybių narių pasirengimą valdyti migraciją. Beveik visos valstybės narės priėmė savo nacionalinius priėmimo ir prieglobsčio nenumatytų atvejų valdymo planus ir apie juos pranešė Europos Sąjungos prieglobsčio agentūrai (EUAA)⁶⁸, nors jų išsamumo lygis skiriasi (išsamesnė informacija pateikiama priede). Nuo 2019 m. valstybės narės turi parengti ir priimti nacionalinį **nenumatytų atvejų planą sienų valdymo ir gražinimo srityse**⁶⁹. Iš FRONTEX atlikto 2024 m. pažeidžiamumo vertinimo rezultatų matyti, kad dauguma valstybių narių nurodo, jog yra parengusios atitinkamus nenumatytų atvejų planus sienų valdymo srityje, nors esama tam tikrų spragų, kaip pabrėžta ir Šengeno vertinimuose. Be to, 2024 m. atlikus teminį gražinimo veiksmingumo vertinimą buvo nustatyta didelių nacionalinio nenumatytų atvejų planavimo spragų, nes dauguma valstybių narių neturi specialių nenumatytų atvejų planų, skirtų gražinimo operacijoms, nepaisant to, kad šis reikalavimas nustatytas 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų 9 straipsnio 3 dalyje.

Sąjungos lygmeniu Sąjungos agentūros yra pasirengusios teikti operatyvinę paramą valstybėms narėms, jeigu migracijos srautai staiga padidėtų. ES Migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo plano tinklas, kuriam pirmininkauja Komisija, ir toliau atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant bendrą padėties vaizdą, išankstinį perspėjimą ir prognozavimą, kad būtų užtikrintas geresnis pasirengimas. Tinkle veikia specialus nenumatytų atvejų planų rengimo pogrupis.

IV. Bendros migracijos padėties, migracijos spaudimo, migracijos spaudimo rizikos arba reikšmingos migracijos padėties vertinimas

Remdamasi šioje ataskaitoje pateikta informacija, Komisija įvertino, kurioms valstybėms narėms buvo taikomos neproporcingos pareigos, atsižvelgiant į bendrą migracijos padėtį Sąjungoje. Be to, Komisija siūlo Tarybai bendrą solidarumo įnašų ir solidarumo rezervą Sąjungos lygmeniu sumą, kurios reikia siekiant subalansuotai ir veiksmingai reaguoti į migracijos padėtį ateinančiais metais.

Atsižvelgiant į šioje ataskaitoje išdėstytas 2024 m. liepos mėn. – 2025 m. birželio mėn. ataskaitinio laikotarpio tendencijas ir metodiką, Komisijos sprendime nustatyta, kad, agregavus ir įvertinus visus atitinkamus kiekybinius ir kokybinius duomenis ir informaciją, palyginti su bendra padėtimi Sąjungoje, **Graikija** ir **Kipras** patiria migracijos spaudimą. Be to, Komisijos sprendime nustatyta, kad **Italija** ir **Ispanija** patiria migracijos spaudimą dėl didelio skaičiaus atvykstančių asmenų, kurie nuolat išlaipinami po paieškos ir gelbėjimo operacijų, todėl atsiranda neproporcingų pareigų, palyginti su bendra padėtimi Sąjungoje, net ir turint gerai parengtą atitinkamos valstybės narės prieglobsčio, priėmimo ir migracijos sistemą.

Nors, palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. laikotarpiu, tendencijos iš esmės išliko stabilios, **Graikijos** pareigos buvo neproporcingos, palyginti su bendra padėtimi Sąjungoje, visų pirma dėl neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičiaus (daugiau kaip 60 000) ir tarptautinės apsaugos prašymų skaičiaus (daugiau kaip 70 000). Tai buvo didžiausi Sąjungos

reglamentas (ES) 2021/2303 dėl Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 439/2010, (OL L 468, 2021 12 30, p. 1–54, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj>).

⁶⁸ Išskyrus Vengriją ir Lenkiją.

⁶⁹ 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų (OL L 295, 2019 11 14, p. 1–131, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

lygmeniu užfiksuoti skaičiai, palyginti su BVP ir gyventojų skaičiumi. Graikijoje, palyginti su BVP ir gyventojų skaičiumi, taip pat užregistruotas didžiausias sprendimų suteikti tarptautinę apsaugą skaičius – beveik 32 000 laikotarpiu nuo 2024 m. liepos mėn. iki 2025 m. birželio mėn. Palyginti su BVP ir gyventojų skaičiumi, Graikija buvo antra pagal nurodymų išvykti skaičių (daugiau kaip 30 000), tačiau nagrinėjamu laikotarpiu buvo grąžinta tik 5 400 trečiųjų šalių piliečių.

Nors migracijos ir prieglobsčio padėtis, palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. laikotarpiu, pagerėjo **Kipras** vis tiek turėjo vykdyti neproporcingas pareigas, palyginti su bendra padėtimi Sąjungoje, visų pirma dėl neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičiaus, tarptautinės apsaugos prašymų ir registracijos dėl laikinosios apsaugos prašymų. Nors neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius (beveik 3 000) gerokai sumažėjo, dėl atvykstančių asmenų skaičiaus vis dar pernelyg apkraunama Kipro prieglobsčio ir migracijos sistema, nes Kipras yra vienas iš trijų Sąjungos šalių, kurių neteisėto sienos kirtimo atvejų skaičius yra didžiausias palyginti su BVP ir gyventojų skaičiumi. Kipras taip pat gavo antrą pagal dydį tarptautinės apsaugos prašymų skaičių (daugiau kaip 5 000) Sąjungoje, palyginti su BVP ir gyventojų skaičiumi. Panašiai, palyginti su šalies BVP ir gyventojų skaičiumi, Kipre pateikta daug registracijos dėl laikinosios apsaugos prašymų (apie 3 500). Be to, nors trečiųjų šalių piliečių, kuriems nurodyta išvykti, skaičius (beveik 16 000) išliko stabilus, palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. laikotarpiu, po nurodymų išvykti paskelbimo buvo grąžinta dvigubai daugiau trečiųjų šalių piliečių (beveik 10 000), palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. laikotarpiu (beveik 5 000).

Italijoje ir **Ispanijoje**, dėl nuolatinių išlaipinimų po paieškos ir gelbėjimo operacijų atvykstančių asmenų dalis ir absoliutus skaičius buvo tokio masto, kad šioms šalims nustatytos pareigos tapo neproporcingos, palyginti su bendra padėtimi Sąjungoje, nes šiose dviejose valstybėse narėse buvo išlaipinta daugiau kaip 80 proc. iš beveik 97 000 asmenų, kuriems buvo suteikta pagalba vykdant paieškos ir gelbėjimo operacijas (apie 40 proc. kiekvienoje).

Todėl šios keturios valstybės narės galės **naudotis solidarumo rezervu**, kai bus pradėta taikyti Reglamentą (ES) 2024/1351.

Siekiant užtikrinti solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo pusiausvyrą ir apsaugoti Reglamento (ES) 2024/1351 veikimą, to reglamento 60 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad prisidedančiosios valstybės narės neprivalo įgyvendinti savo solidarumo įsipareigojimų remiamosios valstybės narės atžvilgiu, jei Komisija toje remiamojoje valstybėje narėje yra nustačiusi su šio reglamento III dalyje nustatytais taisyklėmis susijusių **sisteminių trūkumų**, kurie galėtų turėti rimtų neigiamų pasekmių šio reglamento veikimui.

Reglamento (ES) 2024/1351 III dalyje, be kita ko, nustatytos atsakingos valstybės narės pareigos perimti savo žinion ir atsiimti prašytojus bei trečiųjų šalių piliečius, kurių tarptautinės apsaugos prašymas užregistruotas kitoje valstybėje narėje arba kurių atžvilgiu kita valstybė narė buvo nurodyta kaip atsakinga pagal Reglamentą (ES) 2024/1358, be kita ko, vykdyti tų asmenų perdavimą, visapusiškai gerbiant prašytojo pagrindines teises, kaip tai suprantama Chartijoje. Šios taisyklės atitinka reglamento „Dublinas III“ taisykles ir jas pakeis nuo jų taikymo pradžios.

Komisija ne vėliau kaip 2026 m. liepos 12 d. ir dar kartą iki 2026 m. spalio 15 d. įvertins, kaip valstybės narės taiko atsakomybės taisykles, ir taikys Reglamento (ES) 2024/1351 60

straipsnio 3 dalies ketvirtą pastraipą, jei valstybėje narėje nustatomi sisteminiai trūkumai. Atliekant šį vertinimą ypatingas dėmesys bus skiriamas valstybių narių bendradarbiavimo lygiui, įskaitant aktyvų įsipareigojimą palengvinti perdavimą ir laipsnišką bendradarbiavimą praktiniais ir logistiniais klausimais.

Remiantis šios ataskaitos išvadomis ir metodika, atsižvelgus į visus atitinkamus kiekybinius ir kokybinius duomenis bei informaciją ir įvertinus juos atsižvelgiant į bendrą padėtį Sąjungoje, sprendime taip pat nustatyta, kad **Belgijai, Bulgarijai, Vokietijai, Estijai, Airijai, Prancūzijai, Kroatijai, Latvijai, Lietuvai, Nyderlandams, Lenkijai ir Suomijai** gresia migracijos spaudimas.

Nuo 2024 m. liepos mėn. iki 2025 m. birželio mėn. **Bulgarijai** ir **Kroatijai**, kaip šalims, į kurias atvykstama pirmiausia, ir toliau ypač didelį poveikį darė migracijos srautų Vakarų Balkanų ir rytinės Viduržemio jūros regiono dalies maršrutais svyravimai. Kadangi per metus gerokai išaugo neteisėtai atvykstančių asmenų skaičius, jų migracijos ir prieglobsčio sistemoms gali būti taikomos neproporcingos pareigos. Nors **Bulgarijoje**, palyginti su 2023 m. liepos mėn. – 2024 m. birželio mėn. laikotarpiu, tarptautinės apsaugos prašymų skaičius sumažėjo, šioje šalyje buvo užregistruota beveik 10 000 tarptautinės apsaugos prašymų, t. y. šis skaičius vis tiek buvo didelis, palyginti su Bulgarijos BVP ir gyventojų skaičiumi. Penktadalį šių prašymų pateikė nelydimi nepilnamečiai, todėl Bulgarija Sąjungos lygmeniu yra antroji valstybė narė pagal gaunamų nelydimų nepilnamečių prašymų skaičių, palyginti su BVP ir gyventojų skaičiumi. 2024 m. liepos mėn. – 2025 m. birželio mėn. laikotarpiu Bulgarijoje užfiksuotas didelis ir pastovus laikinosios apsaugos registracijų skaičius, palyginti su jos BVP ir gyventojų dalimi (Bulgarija yra viena iš penkių daugiausia tokių prašymų gaunančių valstybių narių) ir daugiau kaip 21 000 naujų užregistruotų prašymų. Nuo 2024 m. liepos mėn. iki 2025 m. birželio mėn. **Kroatijai** poveikį darė tarptautinės apsaugos prašymų skaičius ir atsisakymo leisti atvykti. Kroatijoje užregistruota daugiau kaip 12 000 tarptautinės apsaugos prašymų, t. y. 76 proc. visų neteisėtai Vakarų Balkanų maršrutu atvykusių asmenų prašymų, o šis rezultatas yra antras pagal dydį tarptautinės apsaugos prašymų skaičius Sąjungoje, palyginti su BVP ir gyventojų skaičiumi. Kroatijai taip pat teko panašus atsisakymų leisti atvykti skaičius, kuris buvo didžiausias Sąjungos lygmeniu, palyginti su BVP ir gyventojų skaičiumi.

Be to, kelios valstybės narės užfiksavo didelį neteisėto judėjimo atvejų skaičių, dėl kurio jų prieglobsčio, migracijos ir priėmimo sistemoms daromas ypatingas spaudimas. Su tokiu neteisėtu judėjimu susijusios problemos sprendžiamos pripažįstant galimybę šiems asmenims taikyti **atsakomybės kompensacijas** kaip solidarumo įnašų dalį.

Nuo 2024 m. liepos mėn. iki 2025 m. birželio mėn. į **Vokietiją** neteisėtai atvyko labai daug tarptautinės apsaugos Sąjungoje prašytojų, kurie pateikė daug tarptautinės apsaugos prašymų, o tai padarė poveikį šios šalies prieglobsčio ir priėmimo sistemai. Padėtį dar labiau apsunkino ne tik tai, kad šioje šalyje buvo daugiausia asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, visoje ES, bet ir tai, kad per pastaruosius dešimt metų buvo pateikta labai daug tarptautinės apsaugos prašymų. Į **Prancūziją** taip pat atvyko daug tarptautinės apsaugos Sąjungoje prašytojų ir šioje šalyje buvo užfiksuota vis daugiau neteisėto sienos kirtimo atvejų išvykstant į Jungtinę Karalystę, o tai padarė poveikį nacionalinei prieglobsčio ir priėmimo sistemai. **Nyderlandai** ir **Belgija** taip pat patyrė neteisėto tarptautinės apsaugos prašytojų judėjimo pasekmes, dėl kurių buvo pernelyg apkrautos šių šalių priėmimo sistemos. **Airijoje** taip pat buvo nuolat teikiama daug tarptautinės apsaugos prašymų ir didelė prašytojų dalis į šią šalį atvyksta neteisėtai,

daugiausia per Jungtinės Karalystės sausumos sieną. Ši aplinkybė kartu su dideliu atvykusių asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, skaičiumi padarė poveikį nacionalinei prieglobsčio ir priėmimo sistemai.

Kaip nurodyta III skirsnyje, Rusijos ir Baltarusijos veiksmai toliau daro įtaką migracijos dinamikai prie rytinės Sąjungos sienos, visų pirma **Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Lenkijoje ir Suomijoje**. Hibridinės grėsmės, susijusios su migracijos naudojimu kaip ginklu, tebėra didelė migracijos ir saugumo problema, kuri prisideda prie atsitiktinių smurtinių incidentų ir mėginimų kirsti sieną. Reaguodama į nuolatinius valstybės remiamus bandymus naudoti migraciją kaip ginklą, Estija sustiprino sienų valdymo priemones pasienyje su Rusija; Latvija ir Lietuva sustiprino stebėjimo priemones pasienyje su Baltarusija; Lenkija įsteigė buferinę zoną palei savo sieną ir laikinai apribojo teisę prašyti tarptautinės apsaugos prie tos sienos, išskyrus pažeidžiamas grupes; Suomija savo sienos perėjimo punktus su Rusija uždarė 2023 m. lapkričio mėn. Tolesni Rusijos ir Baltarusijos bandymai migraciją naudoti kaip ginklą galėtų dar labiau apsunkinti nacionalines sienų apsaugos sistemas, o dėl to pareigos gali tapti neproporcingos.

Šios dvylika valstybių narių, kurioms gresia migracijos spaudimas, turės **galimybę pirmos pasinaudoti nuolatiniu ES migracijos srities paramos priemonių rinkiniu**. Be to, jei padėtis šiose valstybėse narėse pablogėtų, Komisija pagal Reglamentą (ES) 2024/1351 bus pasirengusi greitai iš naujo įvertinti jų padėtį.

Remiantis ataskaita ir metodika, Komisijos sprendime taip pat nustatyta, kad dėl per pastarąjį penkerių metų laikotarpį (2020 m. liepos 1 d. – 2025 m. birželio 30 d.) surinktų ir įvertintų kiekybinių ir kokybinių duomenų bei informacijos suminio poveikio **Bulgarijos, Čekijos, Estijos, Kroatijos, Austrijos ir Lenkijos** migracijos padėtis yra reikšminga.

Bulgarijoje pastaruosius penkerius metus, ypač nuo 2022 m., palyginti su jos BVP ir gyventojų dalimi, dėl laikinosios apsaugos registracijų srauto ir santykinai didelio tarptautinės apsaugos prašymų skaičiaus sistema patyrė sunkumų, visų pirma dėl to, kad, vertinant santykiniais skaičiais, Bulgarija priėmė daug teigiamų sprendimų ir atmetė daug prašymų, todėl grąžinimo sistema buvo palyginti smarkiai apkrauta. **Kroatijoje** per pastaruosius penkerius metus grąžinimo sistemai tenkanti našta, palyginti su jos BVP ir gyventojų dalimi, padarė didelį poveikį šios šalies pajėgumams, be pareigų, susijusių su jos išorės siena, visų pirma dėl to, kad Kroatija, vertinant santykiniais skaičiais, išdavė daug atsisakymų leisti atvykti, o pastaruoju metu dėl intensyvesnės neteisėto migrantų gabenimo veiklos regione jai teko palyginti daug neteisėto sienos kirtimo atvejų.

Nuo Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą pradžios **Lenkija** ir **Čekija** užregistravo vienus iš didžiausių užfiksuotų laikinosios apsaugos atvejų Sąjungoje skaičių, palyginti su jų BVP ir gyventojų skaičiumi. Dėl to atsirado integracijos problemų ir nuo 2022 m. tų valstybių narių migracijos, prieglobsčio ir sienų valdymo sistemoms tenka didelė našta. Palyginti su **Estijos** BVP ir gyventojų skaičiumi, šioje šalyje užregistruota daug laikinosios apsaugos prašymų, taip pat daug tarptautinės apsaugos prašymų, dėl kurių per pastaruosius penkerius metus buvo priimta daug teigiamų sprendimų.

Per pastaruosius penkerius metus **Austrija** gavo daug tarptautinės apsaugos prašymų. Nors 2024 m. liepos mėn. – 2025 m. birželio mėn. laikotarpiu šis skaičius sumažėjo, palyginti su ankstesniu 12 mėnesių laikotarpiu, bendras tarptautinės apsaugos prašymų skaičius ir dėl to

priimtų teigiamų sprendimų skaičius per penkerių metų laikotarpį turėjo bendrą poveikį šios šalies migracijos, priėmimo ir prieglobsčio sistemos pajėgumams.

Šios valstybės narės turės galimybę **prašyti Tarybos visiškai arba iš dalies atskaityti jų solidarumo įnašus ateinančiais metais.**

V. Išvada

Nuolatinė pažanga įgyvendinant visus Pakto komponentus nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis, neteisėtai atvykstančių asmenų skaičiaus mažėjimo tendencija ir ateinančių metų prognozė, taip pat teigiami nuolatinio darbo su šalimis partnerėmis rezultatai sudaro tvirtą pagrindą tvarkingam, teisingam ir tvirtam migracijos ir prieglobsčio valdymui.

Visapusiškai pasinaudojant naująja Pakto teisine ir veiklos sistema, galima toliau daryti pažangą siekiant sumažinti spaudimą valstybėms narėms, sumažinti neteisėtą judėjimą, padidinti bendrą veiksmingumą, sumažinti neišnagrinėtų bylų skaičių ir palengvinti valstybių narių administravimo ir operatyvinėms struktūroms tenkančią naštą. Be to, vis dar esama tam tikrų problemų, susijusių su Pakto įgyvendinimu, todėl Komisija kartu su atitinkamomis Sąjungos agentūromis toliau teiks paramą valstybėms narėms.

Pastangas šioje srityje gali paremti greitas Komisijos dar nepriimtų pasiūlymų, be kita ko, pasiūlymų dėl bendros Europos grąžinimo sistemos ir Sąjungos saugių kilmės šalių sąrašo, priėmimas. Komisija toliau stiprins visapusiškas partnerystes su šalimis partnerėmis, strategiškai bendradarbiaudama regioniniu ir pasauliniu lygmenimis ir plėtodama pažangius įvairių sričių politikos svetus, kad būtų skatinamas geresnis bendradarbiavimas migracijos srityje.

Kalbant apie Pakto įgyvendinimą, solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo principai turi būti toliau taikomi kartu ir subalansuotai. Pirmojo metinio migracijos valdymo ciklo pradžia yra svarbus žingsnis siekiant pasirengti naujojo solidarumo mechanizmo įgyvendinimui. Remdamasi ataskaita, Komisijos sprendimu ir Komisijos pasiūlymu dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo sukuriamas metinis solidarumo rezervas, Taryba per 15 dienų turėtų sušaukti aukšto lygio ES solidarumo forumą, kuriame būtų galima susitarti dėl solidarumo rezervo dydžio ir dėl to, kaip kiekviena valstybė narė prisidės. Komisija yra pasirengusi remti Tarybą viso šio proceso metu. ES solidarumo koordinatorius taip pat sušauks Techninio lygmens ES solidarumo forumą, kad būtų galima pradėti taikyti valstybių narių solidarumo mechanizmą ir patenkinti solidarumo poreikius nustatytais įnašais, prieš pradėdant jį taikyti visa apimtimi 2026 m. viduryje.

2026 m. kovo mėn. Komisija dar kartą pateiks Pakto įgyvendinimo pažangos ataskaitą prieš pradėdant jį taikyti. Komisija taip pat parengs ilgalaikę Europos prieglobsčio ir migracijos valdymo strategiją, kurioje bus nustatytos aukšto lygio politikos priemonės ir veiksmų gairės, skirtos bendrai sistemai, kuri bus tvirta ir lengvai pritaikoma prie sparčiai kintančių aplinkybių.